

ikke blot med en lille Fingſer, ſom her er Tale om, underſtøttet Beſtræbelſer for at trænge Drikkældigheden tilbage, men den har endogſaa taget Sagen i ſin Haand og indrettet ſelve ſin Lovgivning derpaa ved ſtore Afgifter i alt Fald paa Brændevin. Jeg veed ikke, hvorvidt dette er gennemført i andre Lande, i alt Fald med Henſyn til andre ſpirituøſe Drikke, men paa Brændevin er der lagt en ſaadan Afgift i diſſe to Lande, at Rjødret deraf er blevet overordentlig vanſteliggjort, og naar der ſes paa Brændevinsforbruget i Sverrig, og man ſamtidig tager dette for Die, er det ſandelig ikke ringere, men ſnarere ſtørre end i Danmark. Jeg ſkal forøvrigt her indſtyde den Bemærkning, at det er ſaares vanſteligt at anſlaa, hvor ſtort Brændevinsforbruget til Drik er, heller ikke ſtatiftiſk Bureau har ſet ſig i Stand til med nogen Nøiagtighed at anſlaa det, fordi Spiritus bruges til ſaa mange andre Ting end til umiddelbar Konſumtion. Det er diſſe Raſfager, ſom jeg har til ikke at kunne ſlutte mig til denne Indſtilling, og jeg ſkal dertil føie den Bemærkning, at jeg heller ikke er fuldkommen overbevist om, at de Beſtræbelſer, ſom Totalafholdſforeningen har gjort, i Virkeligheden har i nogen væſentlig Grad virket til at trænge Drikkældigheden tilbage. Det viſer ſig jo, at Drikkældigheden her i Landet i de ſenere Aar ingenlunde ſanſiges at være formindſket uagtet de ſtore Tal, hvormed denne Forening marcherer op, og det er jo vel beſkjendt, at der foruden denne Forening er endnu en Forening, ſom ſiger, at den virker til ſamme Diemedſ Fremme, men hvis indre Forhold forøvrigt ere mig endnu mindre beſkjendte end Totalafholdſforeningens, nemlig „Good Templars“. De ſiges at have lige ſaa mange Medlemmer, ſom den anden Forening, og der vil maaſte ogſaa blive Spørgſmaal om at underſtøtte dem og overhovedet om at underſtøtte enhver Forening, ſom ſtiller ſig til Opgave at modarbejde Drikkældigheden. Det ville vi, hvis dette Andragende henviſes, ſenere komme til, og vi ville komme til at gaa videre endnu, der er jo mange andre Foreninger med lignende ethiſke Opgaver, ſaaſom Dyrebeſtyttelſeforeningen, og jeg kunde nævne forſkjellige andre, ſom der ogſaa kunde være Tale om at underſtøtte, og fra hvilke vi kunne, naar Totalafholdſforeningen forſt har ſaaet Underſtøttelſe, vente Andragender, og hvis Tendentſ man meget godt kan have Sympathi for, endog meget ſtor Sympathi, uden derfor at mene, at vi bør tage os af dem paa dette Sted og paa denne Maade. Dette er alſaa Raſfagen, hvorfor jeg ikke har kunnet ſlutte mig til den Indſtilling, ſom her er gjort.

Jeg ſkal endnu gjøre en lille Bemærkning til den ærede Ordſpører, ſom forſvarede denne Sag ſaa varmt i Aar ligesom i Fjor, og ſom i det Hele har et noget andet Syn paa den Slags Sager, end jeg f. Ex. har. Han ſagde, at den forrige Indenrigsminiſter ſtillede ſig køligt til denne Sag, men ikke deſtomindre ſik Indſtillingen et temmelig ſtort Mindretal ved Afſtemningen her i Salen. Dette „ikke deſtomindre“ betvivler jeg egentlig Berettigelſen af at ſige. Det er muligt, at det var netop paa Grund deraf, at Mindretallet blev ſtort, det kunde godt være, at det var ſom Opposition mod Indenrigsminiſterens Kølighed og imod den meget ſkarpt afviſende Maade, hvorpaa han tog denne Sag, at dette ſtore Mindretal fremkom; det er i alt Fald mit Haab, at den Varme, hvormed den nuværende høitærede Indenrigsminiſter tog ſig af Indſtillingen, ikke ſkal bringe det Mindretal, ſom i Fjor havde ſluttet ſig om Sagen, til i Aar at blive Flertal.

A. Sold: Jeg vilde gjerne i Aar ligesom i Fjor lægge et Ord ind for Totalafholdſſagen, og jeg vil udtale min Paakjønneſe af, at den høitærede Indenrigsminiſter i Modſætning til den tidligere Indenrigsminiſter har ſtillet ſig venlig overfor denne Sag. Jeg tror, at Totalafholdſbevægelsen i Danmark har en ſtørre Betydning end de Flekte ere villige til at indbrømme, ja den ærede ſidſte Taler var endog i Tvivl om, at den havde nogensomheſt Betydning for Landet. Deri tror jeg nu paa ingen mulig Maade, at han har Ret, tværtimod, det vil være meget let at godtgjøre baade ved Tal og paa anden Maade, at Totalafholdſbevægelsen har haft en god Indflydelse paa Samfundet i ſin Helhed; men naar man er forud indtaget med en Sag, kan jeg ſaa godt forſtaa, at man fremkommer med ſaadanne Anſkuelſer, ſom den ærede ſidſte Taler, hvorved han ſøgte at ſammenligne Totalafholdſbevægelsen eller rettere det Onſte, ſom er blevet fremſat af Totalafholdſforeningen ſom ligeberettiget med, eller endog mindre berettiget end det Onſte, ſom er fremſat af Værlingeforeningen. Det forekommer mig, at Værlingeforeningen og den Virkſomhed, den udøver, ſtaar i et ringere Forhold til hele Statens Behov, end Totalafholdſforeningens og dens Virkſomhed, thi det vil viſe ſig og har jo allerede viſt ſig, at Værlingehjemmets Virkſomhed gaar ud paa at gaabe en ſnævrere Kredſ, hvormod Totalafholdſbevægelsen er og bliver en Samfundſſag. Det er og bliver en ſaadan Samfundſſag, at den allerede har for-